

ምዕራፍ 3፦ የማህበረሰባችን እንቅስቃሴዎች

- ▶ 3.1 ግብርና፡ የሰብል ምርትን፣ የጾሮ እርባታን፣ የንብ እርባታንና ደንን የሚያጠቃልል የምጣኔ ሀብታዊ እንቅስቃሴ ነው።
- ▶ **3.1.1 አፈርና የሰብል አመራረት**
- ▶ አፈር፡ በመሬት ገፅ ላይ የሚታይ ከጥቃቅን የድንጋይ ስብርባሪዎች፣ አዕፅዋትና ከእንስሳት ብስባሽ የሚገኝ የተፈጥሮ ሀብት ነው።

የአፈር ቀለማት

አፈር የተለያዩ ቀለማት ሲኖሩት ጥቁር ፣ ቡናማ፣ቀይና ቢጫ ዋና ዋናዎቹ ናቸው።

የአፈር ጥቅም

- ▶ ተክሎች እንዳይወድቁ ያደርጋል።
- ▶ ለተክሎች በቂ ውሃና ንጥረ ምግቦች በኩል እንዲደርስ ያደርጋል ።
- ▶ ተክሎች ለምግብነት፣ ለገቢ ምንጭነት፣ ለአካባቢ ውበትና ለመሳሰሉት ይጠቅማል።

► የዘር መዝሪያ መደብ ለማዘጋጀት ፦ ትክክለኛ ቦታ መምረጥ

- የመትከያ መደብ ማዘጋጀት
- የውሃ ቦታ መስራት
- አፈሩን ማለስለስ
- በአፈሩ ውስጥ ማዳበሪያ መጨመር

► መደብ ማለት ከሌለው መሬት ያነሰ ወይም ከፍ ያለ የችግኝ ማብቀያ ቦታ ነው።

ለግብርና አገልግሎት የሚውሉ መሳሪያዎች

- ▶ ዶማ፣ አካፋ፣ ማንገዋለያ ወይም መሲጠጫ፣ ውሃ ማጠጫና መጓጓዣ (ጋሪ) ናቸው።

መቆፈሪያዎች

- ▶ ዋና ዋና የመቆፈሪያ አይነቶች፦ ዶማ እና ጃምባ በመባል ይታወቃል።

ተክሎችን መንከባከብ

- ▶ ተክሎችን ፦ ውሃ በማጠጣት እንዳይቀጭጩ ማሳሳት

- ▶ ማረም
- ▶ መኮትኮት
- ▶ ማዳበሪያ መጨመር
- ▶ ከተባይና ከበሽታ መከላከል በጣም አስፈላጊ ነው
- ▶ አረም የተክሎችን ምግብ የሚሻማ ነገር ነው

ተክሎችን የሚያጠቁ እንስሳት

- ▶ አንበጣ፣ አያጥ ና አዕዋፍ ችግኞችን/ተክሎችን/ በማጥቃት እንዲሞቱ ያደርጋሉ።
- ▶ የተክሎችን ጉዳት - ፀረ ተባይ ኬሚካሎችን በመጨመር
 - ጎጂ ተባዮችንና እንስሳትን የሚመገቡ ሌሎች እንስሳት በማርባት
 - በማጠር መከላከል ይቻላል።

ዝንብ

- ▶ የትንኝ ዘር ስትሆን በቤታችንና በአካባቢያችን ትታያለች። በሰዎች ላይ ጉዳት ታደርሳለች
- ▶ የሚኖሩት በቆሻሻ ላይ ነው። እንቁላላቸውን ባልተሸፈነ ምግቦችና በእንስሳት እዳሪ ላይ ይጥላሉ።
- ▶ የዝንብ ዑደት ህይወት - የታይፎይድ፣ ኮሌራና ትራኮማ በዝንቦች አማካኝነት የሚከሰቱ በሽታዎች ናቸው።
- ▶ እንቁላል- 1ኛ ደረጃ ሰው- 2ኛ ደረጃ ሰው - 3ኛ ደረጃ ሰው - መሸፊዎች - ጉልምስ ዝንብ

የወባ ትንኝ

- ▶ የወባ ትንኝ(ሴቷ የወባ ትንኝ) በሽታን ከሰው ወደ ሰው አስተላላፊ ጎጂ ነፍሳት ናት።
- ▶ የወባ ትንኝ የሕይወት ዑደት
- ▶ እንቁላል ዕጭ ሙሽሬ ጉልምስ ትንኝ

የንብ እርባታ

- ▶ ንቦች ቀስምን ሰብስበው ማር ይሰራሉ። እነርሱም በሶስት ይከፈላሉ።
- ▶ 1. ንግስት 2. አውራ ንቦችና 3. ስራተኛ ንቦች ይባላሉ።

የንብ ዑደተ ህይወት

- ▶ እንቁላል - እጭ - ሙሽሬ - ጉልምስ ንብ
- ▶ ማር በዘመናዊና በባህላዊ ዘዴ ይመረታል።
- ▶ ዘመናዊ የንብ እርባታ ከባህላዊ ዘዴ የተሻለ የምርት መጠንና ጥራት ያለው ማር ለማግኘት ያስችላል።
- ▶ የእጅ ምስሪት በመጠቀም የትናንሽ እንስሳትን ውጫዊ የሰውነት ክፍሎች በቀላሉ ለማጥናት ይጠቀማል።